

Ledenbericht

4e jaargang, no. 1 - maart 2019

Den Haag-Haaglanden
HUMANISTISCH
VERBOND

Van de redactie

Dit is het eerste Ledenbericht van dit jaar met de agenda van activiteiten tot de zomer, zoals het Humanistisch Café, de cursussen Islamitische Kunst en Thomas Mann, de Filosofische Wandelingen en de Wereldhumanismedag.

In verband met de samenwerking met en ondersteuning van Filosofie in Den Haag zijn ook de activiteiten die vanuit deze organisatie worden georganiseerd, in de agenda opgenomen.

Op 30 maart vindt de uitreiking van de Humanistische Prijs Haaglanden plaats. U wordt van harte uitgenodigd hierbij aanwezig te zijn.

De Wereldhumanismedag wordt dit jaar opnieuw in samenwerking met de HV-afdelingen van Zuid-West Nederland gehouden. Vorig jaar in Rotterdam, dit jaar in Den Haag. Het thema voor dit jaar is 100 jaar Algemeen Kiesrecht. Dit thema hoort met name in Den Haag als democratisch hart van Nederland thuis. In het programma

is onder meer een optreden van de rasechte Hageenaar Bart Chabot opgenomen.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 24 januari vond een voorzitterswissel plaats. Hieronder stelt de nieuwe voorzitter, Ludolf van Hasselt, zich voor. Tevens wordt kort teruggeblikt op de ALV.

Alle activiteiten zijn terug te vinden op de website www.humanistischverbondenhaag.nl.

We hopen u op de verschillende bijeenkomsten te mogen ontmoeten.

Even voorstellen

Tijdens de Algemene Leden Vergadering van 24 januari ben ik verkozen tot nieuwe voorzitter van het Humanistisch Verbond Den Haag als opvolger van Henk Bakker die de afdeling gedurende 3 jaar deskundig leiding heeft gegeven.

Een hele eer, vooral omdat ik voor de meeste leden een onbekende ben. Daarom wil ik me heel kort bij u voorstellen en hoop snel persoonlijk kennis te maken.

Ik ben opgegroeid in Arnhem en ben na een studie in Leiden eerst gaan werken bij de Rijksluchtvaartdienst en daarna bij de Europese Commissie in Brussel. Daar heb ik me bezig gehouden met luchtvaart en met communicatie. Een aantal jaren heb ik, met mijn gezin, in Canada gewoond, weer terug naar Brussel en uiteindelijk zijn we in Den Haag beland. Toen volgde een periode van op en neer reizen naar Brussel, maar inmiddels behoor ik tot de groep gelukkige pensionado's en heb tijd om heel andere dingen te ontdekken.

De eerste 2 jaar van mijn pensioen heb ik me bezig gehouden met een project in de Schilderswijk om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt aan het werk te krijgen, maar nu is het tijd voor

weer andere ervaringen en bezigheden. Het voorzitterschap van het HV Den Haag is één van die nieuwe uitdagingen.

Zowel bij de Europese elite in Brussel, als in de multiculturele achterstandswijk de Schilderswijk ben ik veel mensen tegengekomen die zoekende zijn: naar verdieping, naar een andere vorm van geloven, naar gelijkgezinden, naar richting in hun leven. In Brussel zijn het vooral mensen die heel

hard werken, ver van hun vertrouwde omgeving wonen en weinig sociale inbedding hebben. In de Schilderswijk zijn familiebanden soms juist weer beklemmend en is het moeilijk om een eigen weg te gaan, vooral waar het geloofskwesties betreft.

Hoe verschillend ook, beide groepen (en er zijn er natuurlijk nog veel meer) zijn op zoek en voor beide groepen zou het humanisme en het Humanistisch Verbond een belangrijke rol kunnen spelen.

Ik nodig u uit om met het Bestuur mee denken hoe we samen het HV Den Haag bekender en toegankelijker kunnen maken voor mensen die inspiratie zoeken en die geloven in onze humanistische waarden. We zullen hiervoor binnenkort een extra ledenvergadering organiseren en ik hoop dat u erbij zult zijn.

Ludolf van Hasselt

Uitreiking Humanistische Prijs Haaglanden 2019

Het doel van de kunst is niet het uiterlijk van de dingen weer te geven, maar het innerlijk ... dat is de echte werkelijkheid
(Aristoteles)

Op zaterdagmiddag 30 maart wordt in Grand Café Utopie de Humanistische Prijs Haaglanden uitgereikt. De prijsuitreiking vindt elke twee jaar plaats aan een persoon of organisatie die zich heeft onderscheiden op een specifiek thema in relatie tot het humanistisch gedachtegoed. Het thema van 2019 is: Kunst.

De prijs is bedoeld als stimulans voor nieuwe / vernieuwende initiatieven, waarbij nieuwe doelgroepen worden aangeboord en het initiatief eventueel drempelverlagend

werkt naar de meer traditionele kunstvormen. Aan de prijs is voor de winnaar een geldbedrag van € 1.000,- verbonden.

Leden van de jury zijn Marijn Cornelis (directeur CultuurSchakel), Anne Marie Boorsma (kunsthistorica) en Jos de Wit (historicus en leraar HVO).

Zaterdag 30 maart

15.00-17.30 u (inloop 14.30 u)

Grand Café Utopie, Waldeck Pymontkade 116, Den Haag / Ingang Elandstraat

Voltaire en Candide, stuntelend door de beste van alle mogelijke werelden

Namens het Humanistisch Verbond Haaglanden zal Jos de Wit op 13 april tijdens de Nacht van de Filosofie ingaan op Voltaire en Candide. Jos de Wit (1960) studeerde geschiedenis, humanistiek en geschiedenis van de wijsbegeerte. Sinds 2003 geeft hij cursussen en rondleidingen voor het Humanistisch Verbond. Sinds 2016 is hij tevens werkzaam als leerkracht Humanistisch Vormingsonderwijs op enkele basisscholen in Zuid-Holland.

In januari 1759 verscheen de filosofische roman 'Candide, ou l'optimisme' van Voltaire. Het is het verhaal van een jonge, naïeve Duitser, die van zijn meester Pangloss heeft geleerd dat ze in de beste van alle mogelijke werelden leven. Maar tijdens zijn omzwervingen door de wereld wordt hij geconfronteerd met misdaad, geweld, verkrachting, ziekte, armoede, godsdienstfanatisme, aard-

bevingen, scheepsrampen, rechtsmisbruik, onrecht, hebzucht, bedrog, oplichting en ontrouw. Daardoor gaat hij steeds meer twijfelen aan de boodschap van zijn optimistische leermeester.

Hoe is heden ten dage onze houding ten opzichte van de ellende en het kwaad in de wereld? Stuntelen we als Candide nog steeds maar wat voort of is er sinds de tijd van Voltaire vooruitgang geboekt met het welzijn van de mens?

Filosofie in Den Haag

Dit jaar is gestart met een samenwerkingsverband met Filosofie in Den Haag, waarbij HV Den Haag-Haaglanden een aantal activiteiten van dit initiatief tevens financieel ondersteunt.

Onderstaande activiteiten vinden plaats in NEST / Zaal 3 - De Constant Rebecqueplein 20a, Den Haag. Zie voor informatie de website van Filosofie in Den Haag.

Nacht van de Filosofie Den Haag

Op zaterdag 13 april wordt in NEST de vierde editie van de Nacht van de Filosofie gehouden. Aangesloten wordt bij het thema van de Maand van de Filosofie 2019: Ik stuntel, dus ik ben, van Voltaire. De filosofie heeft de mens op veel verschillende manieren proberen te definiëren. Aan het programma werken mee: Lisa Doeland, Jeroen Hopster, Gijs van Oenen, Jos de Wit en Gerko Tempelman. Optreden door Muziektheatercollectief KASSETT.

Tijd: 19.00-23.30 uur. Kaarten: € 22,50.

Ontmoeting met Hanna Arendt

Op zondag 14 april verzorgen Joke Hermsen en Brenda Ottjes onder het thema Filosofische Ontmoetingen een lezing over Hanna Arendt (1906-1975), Duits-Amerikaanse Joodse filosofe en politiek denker, die zich verdiepte in totalitaire politieke systemen. De voertaal is Engels. Joke Hermsen en Brenda Ottjes zijn de oprichters van de stichting Amor Mundi, geïnspireerd op de ideeën van Hannah Arendt.

Aanvang 15.00 uur, Kaarten: € 13,50.

Wereldhumanismedag 2019

100 jaar algemeen kiesrecht

De HV-afdelingen Delft, Rotterdam-Rijnmond, Drechtsteden, Midden-Holland, Leiden en Den Haag-Haaglanden vieren ook dit jaar gezamenlijk Wereldhumanismedag. Het thema is '100 jaar algemeen kiesrecht'. Uit een oogpunt van gelijkheid en gelijkwaardigheid een belangrijk humanistisch beginsel.

Wereldhumanismedag wordt dit jaar gehouden in Den Haag met als thema 100 jaar algemeen kiesrecht. Gekozen is voor Den Haag als dé stad waar het hart van de democratie zetelt. De activiteiten vinden plaats in het Internationaal Perscentrum Nieuwspoord en rondom het Binnenhof en de Hofvijver.

Programma

12.30 u - Inloop in Nieuwspoord

13.00 u - Inleiding door Joop van den Berg, onder meer voormalig directeur Wiardi Beckmanstichting en lid 1e Kamer, waarbij hij ingaat op de vraag: *Is ons kiesrecht inderdaad algemeen?*

Aansluitend is er gelegenheid tot het stellen van vragen en discussie.

14.00 u - Rondleiding Ridderzaal met film door ProDemos en wandeling *Rondje Hofvijver, grondlegger van de democratie* o.l.v. Jos de Wit.

15.30 u - Nieuwspoord (koffie / thee) en optreden Bart Chabot, die op literair en humoristische wijze zijn kijk op het algemeen kiesrecht geeft.

Aansluitend aangeklede borrel

17.30 u - Afsluiting.

Zaterdag 22 juni

13.00-17.30 uur

Internationaal Perscentrum Nieuwspoord, Lange Poten 10 (op loopafstand van Den Haag CS).

Aanmelden: Uiterlijk 10 juni via info@humanistischverbondenhaag.nl

Kosten: €10,00 HV-leden/€15,00 niet-leden.

Dit bedrag svp overmaken op banknummer NL97 TRIO 019 8435 363 t.n.v. HV Den Haag o.v.v. Wereldhumanismedag 2019.

100 jaar algemeen kiesrecht

In 2019 heeft Nederland honderd jaar algemeen kiesrecht voor mannen én voor vrouwen. In 1815, bij de stichting van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden stemde slechts een kleine elite van welgestelde en goed opgeleide mannen hun vertegenwoordigers in het parlement en was het een privilege om te mogen stemmen. Het duurde daarna meer dan honderd jaar voordat iedere volwassene het stemhokje in mocht. In 1917 kregen álle mannen vanaf 25 jaar kiesrecht, in 1919 volgden de vrouwen.

Het algemeen kiesrecht voor vrouwen en mannen werd tenslotte met de grondwetswijziging van 1922 in de Grondwet opgenomen. Het was bij de Tweede Kamerverkiezingen van 1922 dat mannen én vrouwen gebruik konden maken van het actieve kiesrecht. Daarmee werd de Tweede Kamer voor het eerst in de geschiedenis een volksvertegenwoordiging, want samengesteld op basis van algemeen kiesrecht.

Bekend in de strijd voor vrouwenkiesrecht is de poster van Theo Molkenboer uit 1918. Een vrouw klopt op de deur van het stemlokaal, met de woorden: *Laat mij binnen. Ik breng licht.*

Agenda 2019

Zaterdag 30 maart

Uitreiking Humanistische Prijs

Haaglanden 2019

15.00-17.30 u (inloop 14.30 u)

Grand Café Utopie, Waldeck Pyrmontkade 116, Den Haag / Ingang Elandstraat

Zaterdag 13 april

Filosofische wandeling Spinoza en Van Spinoza naar Voltaire, een Haagse Reis door de Verlichting

14.00-16.00 uur – Binnenstad (info en aanmelden bij Jos de Wit

josselinpdewit@hetnet.nl / 06-51492187)

Zaterdag 13 april

Nacht van de Filosofie

19.00 uur, Zaal 3,

De Constant Rebecqueplein 20a

Zondag 14 april

Ontmoeting met Hanna Arendt

15.00 uur, Zaal 3,

De Constant Rebecqueplein 20a

Donderdag 25 april

Humanistisch Café Haaglanden

Eigentijdse gemeenschapsvormen

19.00-20.30 uur, Grand Café Utopie, Waldeck Pyrmontkade 116 (hoek Elandstraat)

Donderdag 2, 9, 16, 23 mei

Cursus/collegereeks Islamitische Kunst

14.00-16.00 uur, Amadeus,

Traviatastraat 25, Den Haag

Zaterdag 18 mei

Filosofische wandeling Rondje Hofvijver, grondleggers van de democratie

14.00-16.00 uur – Binnenstad (info en aanmelden bij Jos de Wit –

josselinpdewit@hetnet.nl / 06-51492187)

Dinsdag 4, 11, 18 en 25 juni

Cursus Thomas Mann

10.30 tot 12.30 uur - Presentatiestudio Zwaardstraat 16, Den Haag

Zaterdag 22 juni

Wereld Humanismedag

100 jaar Algemeen Kiesrecht

13.00-17.30 uur - Internationaal Perscentrum Nieuwspoord, Lange Poten 10, Den Haag

CURSUS Islamitische Kunst

Tijdens de cursus wordt ingegaan op basiskennis van de islam en islamitische kunstuitingen: de middeleeuwen, de Maghreb, het Iberische schiereiland en islamitische architectuur in Turkije. Docent is Drs. Krzysztof Dobrowolski-Onclin, docent kunstgeschiedenis.

Data: Donderdagen 2, 9, 16 en 23 mei

Tijd: 14.00-16.00 u.

Locatie: Amadeus, Traviatastraat 25 (te bereiken met tram 3, halte Hoefbladlaan/vrij parkeren).

Aanmelden: (t/m 25 april) via

info@humanistischverbondenhaag.nl.

Kosten: € 89,- HV-leden / € 95,- niet-leden. Het betreffende bedrag svp overmaken op NL97 TRIO 019 8435 363 t.n.v. HV Den Haag o.v.v. Cursus Islamitische Kunst 2019.

CURSUS Thomas Mann *Doctor Faustus*

In vervolg op de 'Thomas Mann-cursus' van vorig jaar wordt ingegaan op het boek *Doctor Faustus over de Faustmythe*. Hierin staan streven naar macht en kennis en het daarmee samenhangende duivelspact centraal. Docent is Trixie Hölsgens, germanist en filosoof.

Data: Dinsdagen 4, 11, 18 en 25 juni

Tijd: 10.30-12.30 u

Locatie: Presentatiestudio, Zwaardstraat 16 (met OV te bereiken met trams 1 en 11 en bus 26).

Aanmelden: (t/m 24 mei) via

info@humanistischverbondenhaag.nl.

Kosten: € 85,- HV-leden / € 95,- niet-leden. Het betreffende bedrag svp overmaken op banknummer NL97 TRIO 019 8435 363 t.n.v. HV Den Haag o.v.v. Cursus Thomas Mann 2019.

Terugblik

Algemene Ledenvergadering

Tijdens de Algemene Ledenvergadering van 24 januari jl. trad Henk Bakker af als voorzitter en gaf het 'stokje' door aan Ludolf van Hasselt, die met algemene stemmen werd benoemd als nieuwe voorzitter. In dit ledenbericht stelt hij zich voor.

Herbenoemd met algemene stemmen werden Inge Camfferman (secretaris), Kees Overmeer (penningmeester), Marjan Duijm (lid), Heleen Jonker (lid), Jan Kammeyer (lid) en Luc Meuwese (lid).

Naast het vaststellen van het ALV-verslag van 25 januari 2018 werden de financiële stukken - de verantwoording 2018 en de

begroting 2019 -, het jaarverslag 2018 en het jaarplan 2019 vastgesteld.

De verschillende activiteiten zijn alle geïnspireerd op de uitgangspunten van het modern humanisme met een spectrum dat loopt van religieuze humanisten tot agnosten en atheïsten. Daarbij is ook oog voor nieuwe doelgroepen en samenwerking met andere organisaties.

Ter vergadering meldden zich een aantal leden die zich via het instellen van een werkgroep willen buigen over het bereik van een bredere doelgroep. Eveneens werd afgesproken nog vóór de zomer een tussentijdse ledenvergadering te houden.

Humanistisch Café - Populisme

Op 21 februari 2019 organiseerden we een Humanistisch Café over populisme, met als inleider Koen Vossen, politiek historicus en universitair docent aan de Universiteit van Nijmegen. Centraal stond de houdbaarheid van de liberale democratie in relatie tot het populisme.

De huidige maatschappelijke ontwikkelingen door Vossen genoemd laten een aantal al dan niet elkaar versterkende zaken zien die tot een grote belangstelling voor het populisme leiden: de ontwikkelingen

in de Europese Unie, de complexe internationale context, afkalving van politieke partijen en de rol van vakbonden, de ontzuiling, politieke - en corruptieschandalen en de individualisering.

In de discussie kwam vooral de vraag naar voren hoe we het populisme kunnen bestrijden. Vossen ziet weinig heil in klassieke bestrijding, dat kan zelfs eerder contraproductief werken. Nieuwe vormen van democratische legitimatie, zoals referenda, kunnen een positieve bijdrage leveren maar helpen niet om populistische mechanismen te doorbreken.

Marjan Duijm en Jan Kammeyer, beiden bestuurslid van HV Den Haag-Haaglanden, die de avond organiseerden, maakten een verslag. Dit is via de website te downloaden.

Colofon

Bestuur

Ludolf van Hasselt (voorzitter)
Inge Camfferman (secretaris)
Kees Overmeer (penningmeester)
Marjan Duijm (lid)
Heleen Jonker (lid)
Jan Kammeyer (lid)
Luc Meuwese (lid)

Secretariaat

Judith Mos

Adres: Postbus 8581, Kerketuinenweg 2-4,
2544 CV Den Haag

Telefoon: 06 - 573 70 445.

E-mail: info@humanistischverbondenhaag.nl

Website: www.humanistischverbondenhaag.nl

Redactie Ledenbericht

Inge Camfferman

Het Humanistisch Verbond, afdeling Den Haag-Haaglanden is een afdeling van het landelijk Humanistisch Verbond en werkt vanuit de statuten en het huishoudelijk reglement van het Humanistisch Verbond.

Vormgeving en druk

Pasmans Drukkerij, Den Haag

Oplage: 750 exemplaren

Het Ledenbericht verschijnt 4x per jaar